

PREČIŠĆENI, NEZVANIČNI TEKST

(Službeni glasnik Bosne Hercegovine, 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04)¹

ZAKON O TUŽILAŠTVU BOSNE I HERCEGOVINE

OPĆE ODREDBE

Član 1. **Osnivanje**

1. Da bi se osiguralo efikasno ostvarivanje nadležnosti države Bosne i Hercegovine i poštivanje ljudskih prava i zakonitosti na njenoj teritoriji, ovim zakonom osniva se Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: "Tužilaštvo").
2. Sjedište Tužilaštva je u Sarajevu.

Član 2. **Neovisnost**

1. Tužilaštvo djeluje samostalno kao poseban organ Bosne i Hercegovine.

Član 3. **Organizacija Tužilaštva**

1. Poslovi Tužilaštva vrše se u skladu sa Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine a obavljaju ih glavni tužilac Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: glavni tužilac), četiri zamjenika glavnog tužioca Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: zamjenici glavnog tužioca) i određeni broj tužilaca Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: tužioci).
2. Glavnog tužioca i zamjenike glavnog tužioca bira i imenuje Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine iz reda tužilaca u Tužilaštvu.
3. U sklopu Tužilaštva osniva se Posebni odjel za ratne zločine, kao i Posebni odjel za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju (u daljem tekstu: posebni odjeli), kako je utvrđeno zakonom.

Član 4. **Jezik**

U Tužilaštvu su u ravnopravnoj upotrebi bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik i latinično i cirilično pismo.

Član 5. **Glavni tužilac, zamjenici glavnog tužioca i tužioci**

1. Glavni tužilac predstavlja Tužilaštvo i rukovodi njegovim radom.

¹ Zakon o Tužilaštvu BiH nametnut je od strane Visokog predstavnika i objavljen u Službenom glasniku BiH br. 24/02. Parlamentarna Skupština BiH usvojila je tekst nametnutog zakona i objavila ga u Službenom glasniku BiH br. 42/03. Tekst koji je u *italic* su izmjene i dopune objavljene u "Službenom glasniku BiH" 3/03 (32/03), podvučeni tekst su izmjene i dopune objavljene u "Službenom glasniku BiH" br. 37/03 (9/04), tekst koji je u *italic i podvučen* su izmjene i dopune objavljene u "Službenom glasniku BiH" br. 35/04 i tekst koji je podebljan i podvučen su izmjene i dopune objavljene u "Službenom glasniku BiH" br. 61/04

2. Kada je glavni tužilac odsutan ili spriječen da obavlja svoje poslove, zamjenjuje ga zamjenik glavnog tužioca kojeg odredi Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine.
3. Zamjenici glavnog tužioca i tužiocu mogu vršiti svaku radnju u postupku pokrenutom pred Sudom Bosne i Hercegovine za koju je po zakonu Bosne i Hercegovine ovlašćen glavni tužilac.

Član 6.
Sastav Posebnih odjela

1. **Posebne odjele** čine rukovodilac odjela i tužiocu.
2. **Zamjenici glavnog tužioca obavljaju dužnost rukovodilaca posebnih odjela (u daljem tekstu: rukovodioci posebnih odjela). Rukovodioci posebnih odjela imaju zamjenike, koji se biraju iz reda tužilaca posebnih odjela.**

Član 7.
Kolegij tužilaca

Kolegij tužilaca čine glavni tužilac, zamjenici glavnog tužioca i tužiocu.

Član 8.
Trajanje funkcije

1. Glavnom tužiocu i zamjenicima glavnog tužioca mandat traje šest (6) godina uz mogućnost ponovnog imenovanja; međutim, mandat može prestati uslijed podnesene ostavke, navršene starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju ili smjenjivanja s funkcije iz opravdanih razloga.
2. Po isticanju mandata glavnog tužioca i njegovih zamjenika, izuzev ako nisu ponovo imenovani na tu funkciju, ili po podnošenju ostavke od strane glavnog tužioca ili zamjenika glavnog tužioca, oni nastavljaju da obavljaju svoje dužnosti kao tužiocu.
3. Tužiocu se imenuju za vršenje funkcije bez ograničenja trajanja mandata; međutim, mandat može prestati uslijed podnesene ostavke, navršene starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju ili smjenjivanja s funkcije iz opravdanih razloga.

Član 9.
Budžet Tužilaštva

1. Tužilaštvo ima svoj budžet koji je sastavni dio budžeta Bosne i Hercegovine. Prije početka budžetske godine glavni tužilac podnosi prijedlog budžeta Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine. Glavni tužilac ima pravo prisustvovati i zastupati prijedlog Visokog sudskega i tužilačkog vijeća na sjednicama Parlamentarne skupštine i odgovarajućih odbora Parlamentarne skupštine kad god se vodi rasprava i odlučuje o pitanjima budžeta koja se odnose na Tužilaštvo.
2. Glavni tužilac je, u saradnji sa sekretarom, nadležan za pripremu i izvršenje budžeta.
3. **U sastavu budžeta nalaze se posebne stavke kojima se utvrđuju budžetske potrebe za rad posebnih odjela.** Rukovodilac Posebnog odjela planira i realizira stavku budžeta Posebnog odjela.
4. Na kraju svake budžetske godine glavni tužilac obavještava Parlament Bosne i Hercegovine o izvršenju budžeta Tužilaštva.

Član 10.
Izvještavanje državnih organa

1. Tužilaštvo ima pravo i dužnost da, u okviru ostvarivanja svojih funkcija, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, izvještava Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o svom radu i o primjeni zakona Bosne i Hercegovine.

Član 11. Obavještavanje javnosti

1. Tužilaštvo putem sredstava informiranja i na drugi način obavještava javnost o pojavama i problemima od općeg značaja koje je zapazilo u svom radu.
2. U granicama i u skladu s interesima postupka, Tužilaštvo može obavještavati javnost i zainteresirana lica i o pojedinim predmetima u kojima postupa.

NADLEŽNOST

Član 12. Krivična nadležnost

1. Tužilaštvo je organ nadležan za sprovođenje istrage za krivična djela za koja je nadležan Sud Bosne i Hercegovine, te za gonjenje počinilaca pred Sudom Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine i drugim primjenjivim zakonima.
2. Tužilaštvo je organ nadležan za primanje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima, u skladu sa zakonima, multilateralnim i bilateralnim sporazumima i konvencijama, uključujući i zahtjeve za izručenje ili predaju traženih lica od strane sudova ili organa na području Bosne i Hercegovine i drugih država, odnosno Međunarodnih sudova ili Tribunala. U slučaju da je za sprovođenje zahtjeva potrebna sudska odluka, Tužilaštvo je ovlašteno da podnese zahtjev za donošenje takve odluke.
3. **Posebni odjeli, između ostalog, preduzimaju** zakonom određene mjere za ispitivanje i gonjenje počinilaca krivičnih djela **ratnih zločina**, organiziranog kriminala, privrednog kriminala i korupcije predviđenih zakonom, kada je u navedenim zakonima za ta djela predviđena nadležnost Suda Bosne i Hercegovine;
4. *(izbrisano).*

DODATNI POSLOVI

Član 13. Godišnje izvještavanje i statistika

1. Na kraju svake budžetske godine glavni tužilac sastavlja statistički pregled svojih aktivnosti koje se odnose na:
 - a) neriješene i riješene predmete (opis krivičnog djela, datum izvršenja djela, ime, prezime i datum rođenja navodnog izvršioca, datum evidentiranja),
 - b) broj predmeta koji pristižu u tekućoj godini (vidi tačku a),
 - c) datum i vrsta konačne ili privremene odluke u neriješenim predmetima u Tužilaštvu,
 - d) datum i vrsta konačne ili privremene odluke u predmetima pod optužnicom na Sudu, odnosno nakon izricanja sudske presude.
2. Na kraju svake budžetske godine, na osnovu statističkog pregleda, glavni tužilac izvještava Parlament Bosne i Hercegovine. Glavni tužilac obrazlaže stanje kriminaliteta u Bosni i Hercegovini i ukazuje na tendencije u njegovom kretanju. U zaključnom dijelu ove informacije glavni tužilac može iznijeti prijedloge zakonskih reformi. Ovi zaključci se objavljaju putem medija i ostalih odgovarajućih sredstava.

3. Tužilac Federacije Bosne i Hercegovine, tužilac Republike Srpske i tužilac Brčko Distikta daju glavnom tužiocu neophodne podatke u svrhe navedene u stavu 2.
4. **Rukovodilac svakog od posebnih odjela** izvještava o svojim aktivnostima utvrđenim u članu 12. ovog zakona. Njegovi izvještaji uključuju se u izvještaje utvrđene u stavu 2.

UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA

Član 14. Pravilnik

1. Pravilnikom Tužilaštva se između ostalog reguliše organizacija Tužilaštva, broj administrativno-tehničkog osoblja i uvjeti obavljanja tih poslova.
2. Pravilnik Tužilaštva donosi glavni tužilac uz odobrenje Kolegija tužilaca i Visokog sudskeg i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine.
3. Unutrašnju organizaciju Posebnog odjela uređuje **rukovodilac svakog od posebnih odjela** internim pravilnikom Posebnog odjela.

Član 15. Uprava Tužilaštva

1. Upravom Tužilaštva rukovodi glavni tužilac. Glavni tužilac donosi opća uputstva za rad tužilačkih i administrativnih odjela Tužilaštva u skladu sa Pravilnikom.
2. Početkom svake godine glavni tužilac sastavlja Opći plan o raspodjeli predmeta i upravnim stvarima. Po pitanju raspodjele predmeta planom se obavezno utvrđuju objektivni kriteriji prema kojima se provodi raspodjela. Tokom godine u plan se mogu unijeti izmjene i dopune ukoliko to zahtijeva promjena broja predmeta koji pristižu, odnosno srodnih upravnih stvari, ili usljud pojave ostalih nepredviđenih okolnosti.
3. **Posebni odjeli raspolažu vlastitom upravom.** Stavovi 1. i 2. primjenjuju se na odgovarajući način na upravu Posebnog odjela.

Član 16. Sekretar Tužilaštva

1. Tužilaštvo ima sekretara, te ostalo osoblje odgovorno za stručne, administrativne i tehničke poslove.
2. Sekretar Tužilaštva pomaže glavnom tužiocu u obavljanju administrativnih poslova i pri izradi administrativnog dijela plana iz člana 15, stav 2.
3. **Lice koje je diplomirani pravnik i ima najmanje pet godina relevantnog radnog iskustva na pravnim poslovima obavlja dužnosti sekretara. Osnovna plaća i naknade sekretara su u visini 80% osnovne plaće i naknada koje primaju tužoci Tužilaštva Bosne i Hercegovine.**
4. Sekretar Tužilaštva pomaže glavnom tužiocu kod pripreme i izvršenja budžeta Tužilaštva.

Član 17. Registrar

1. Upravni odjel Tužilaštva vodi evidenciju predmeta. Pri podnošenju predmeta Tužilaštву, predmet se upisuje u registar u kojem su, između ostalog, utvrđeni slijedeći podaci:

- ime, prezime osobe protiv koje je podnesena optužba,
 - državljanstvo optužene osobe,
 - adresa optužene osobe,
 - datum izvršenja krivičnog djela,
 - pravna kvalifikacija krivičnog djela,
 - odnosne odredbe Krivičnog zakona,
 - evidencijski broj Tužilaštva,
 - evidencijski broj organa za provođenje krivičnog zakona,
 - datum evidentiranja u Tužilaštvu.
2. Glavni tužilac utvrđuje administrativne pojedinosti u Pravilniku koji se izrađuje u saradnji sa sekretarom, u mjeri u kojoj iste nisu obrađene u općim uputstvima i planu raspodjele.

PRIJELAZNA ODREDBA

Član 18. Prijelazna odredba

Nakon formiranja Tužilaštva, svi sudovi i tužilaštva u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko Distriktu kod kojih je u toku rješavanje krivičnih predmeta koji spadaju u nadležnost Suda Bosne i Hercegovine, na osnovu izmijenjenog i dopunjeno člana 13. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine, u kojima optužnica nije potvrđena ili nije postala pravosnažna, obavezni su o tim predmetima obavijestiti Tužilaštvo.

Član 18 a. Međunarodni tužioci

1. **U prijelaznom periodu više međunarodnih tužilaca može biti imenovano u Posebni odjel za ratne zločine i Posebni odjel za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju. Međunarodni tužilac može biti imenovan i u Posebni odjel za ratne zločine i u Posebni odjel za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju. Međunarodni tužioci ne mogu biti državljeni Bosne i Hercegovine niti bilo koje od susjednih država. Ovaj prijelazni period ne može trajati duže od pet godina.**
2. **Međunarodni zamjenici glavnog tužioca obavljaju dužnost rukovodilaca posebnih odjela.**
3. **Međunarodni tužioci neće biti krivično gonjeni, hapšeni ili pritvarani, niti će odgovarati u građanskom postupku za mišljenja koja daju ili odluke koje donose u okviru svojih službenih dužnosti.**
4. **Izuzetno od relevantnih odredbi Zakona o krivičnom postupku, međunarodni tužioci su ovlašteni da koriste engleski jezik u svim postupcima pred Sudom Bosne i Hercegovine ili u okviru njihovog djelokruga poslova. Prevod/tumačenje na jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine obezbjeduje sudski tumač, a po izboru stranke koja određuje na koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine će se izvršiti prevod ili tumačenje sa engleskog jezika.**

"Član 18 b) Međunarodni registrar

U toku prijelaznog perioda međunarodni registrar imenuje se kao glavni registrar Ureda Registrara za posebne odjele, odgovoran za pružanje usluga podrške posebnim odjelima.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19. Propisi o radnim odnosima

Propisi Bosne i Hercegovine o radnim odnosima zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine, shodno se primjenjuju i na radnike Tužilaštva, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

**Član 20.
Odgovornost**

1. Za sve štete koje nastanu kao posljedica radnji koje službenici Tužilaštva preduzimaju pri obavljanju svojih poslova odgovorna je Bosna i Hercegovina.
2. Bosna i Hercegovina zadržava pravo na odštetu od strane službenika ukoliko se procijeni da je službenik namjerno preuzeo radnje s ciljem da izazove štetu ili povredu, odnosno šteta ili povreda jeste posljedica nesavjesnog obavljanja poslova službenika.
3. Do donošenja posebnog zakona o obavezama Bosne i Hercegovine, pojednosti vezane za odštetni postupak i uvjete uređuju se Pravilnikom.
4. Propisi Bosne i Hercegovine o upravi, koji se odnose na rukovođenje i odgovornosti nosilaca funkcija, shodno se primjenjuju i na glavnog tužioca, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

**Član 21.
Stupanje na snagu**

1. Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".
2. Tužilaštvo se osniva na dan koji ustanovi Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine. Visoko sudska i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine javno objavljuje datum osnivanja.

**Član 22.
Objavljivanje zakona**

Ovaj Zakon će biti objavljen u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".